

Kölni passió

Itt, nálunk, most akasztófák készülnek.
Nem, nem kereszték – akasztófák.
Ágaikon nem madarak fütyülnek,
mi lógunk ott: anyókák és apókák.

Bizony, jócskán letarolták a parkot
házunk előtt; nem erdőszélen lakunk –
csonka, otromba oszlopok közt; baljós
akasztófákra néz az ablakunk.

A passió még hátravan; mindennek
megvan a módja és az ideje.
De, míg kövér esőcseppek peregnek,
elsóhajthatjuk máris: Miserere!

Kicsit élünk még, anyókák és apókák,
de kiosztották a szerepeket;
nem állhatnak gazdátlan akasztófák:
most kerül sorra a szeniortelep...

Köln, 2004. ápr. 4. (Virágvasárnap)

Öreg híd

*„Ha egyszer ledől a híd,
hidasok hiába jönnek,
föl nem építik többet
a régi, nagy hidat.”*

(Hidas Antal; 1899–1980)

Sehonnan sehova vezet
végei a semmibe lógnak
fölgáratái beomoltak
de áll – a levegőben

Körülötte kísértetek
még élőek és réges-rég holtak
hülyén vigyorgók s némán-zordak
testetlen lepedőben

Mennyit vitáztam veletek
régi társak hiába voltak
hiteink is elkoszolódtak
elzárva levegőtlen

És a híd áll olyan öreg
mint én vagy majdnem mégse rogyant
folyton meg-megújul látszólag
vontaképpen időtlen

Állj csak hidam én is veled
hadd álldogáljak andalogjak
a közhelyeim elmosódnak
a sűrűsödő ködben

Ez nem zuhanás gyerekek?
Vagy az egész egy rossz álom csak?
Még metaforának se rosszabb:
egy híd a levegőben

Köln, 2004. ápr. 6.

Hagyaték

Nem rendelkezem, mint más öreg:
ezt erre hagyom, azt meg arra...
És mivel is rendelkezhetek?
Egy-két könyv, papirosok halma,

valami plecsni, de mire is?
Mindegy: talán jó nyomatéknak.
Vén bolond, számlálja gyöngyeit
(csörgő kavicsok!), dugja félvak

szeme elé a régi árkust:
fontos okmány, vagy irkafirka?
Félretolja: nem oly halálos
a dolog, ha eddig kibírta...

Igen, ez jellemző rád, tatám!
Halogatni, azt mindig tudtál.
Lovagolni vesszőparipán,
trécselni, mint Trézsi a kútnál,

azt gondolni, tartósat alkotsz,
„rögzíteni gondolataid”
(pihét pihéhez, vasat vashoz?).
Lássuk csak: kezdetben volt a Híd

– más örökölte, te herdáltad! –,
volt a Forum, belépsz a kapuján,
s köszönhetsz a szobor Ottmárnak
(te leplezted le); csak állsz mulyán,

és egy új portás igazoltat...
Mért ismerne? Hisz tízévenként
cserélik egymást, megszokhattad.
S tiéd ez az örök jelenlét,

ez: a Magyar Szó, Hét Nap, Aracs –
nekik szinte semmit sem adhatsz,
őnélük örök adós maradsz,
és örülsz, hogy mégis maradhatsz...

Három csönd

I.

Mellkasomban kalimpál
A hangos csönd. Várj! Mindjárt...
Kikívánkozik tokjából: börtön.
Az istenért, össze ne törjön!

II.

Van egy nagy fa (atlanti cédrus)
a kölni Rajna-sánc mögötti parkban
(kaszárnyaudvar volt a porosz időkben,
most öregek csoszognak
rendezett ösvényein).
Ennél a fánál mindig megállok:
szerintem itt lakik a csönd.
Valahol a sudár törzs
közepe táján,
vagy kicsit följebb,
ahová már csak a fürge mókus
merészkedik föl,
s elvész a madarak hangja.
Szeretem ezt a csöndet,
bármennyire viszonylagos
(a XXI. században,
egy világváros szívében,
mit is várhatnék többet?).
Repülök zúgnak el percenként
(itt húzódik a köln–bonni röptér
leszálló korridorja).
Mentőkocsik, tűzoltó- és rendőrautók
szirénája vijjog föl hirtelen.
Hajók túlkölnek mély hangon
(a folyó itt forgalmas, mint egy korzó).
Hangos csönd ez, bizony, de szeretem:
az öreg cédrus – óriás hajóárbóc –
megfordul velem,
s már úszom is a magas szelekben...

Hol a botom? – villan belém egy pillanatra.
Hát az bizony ott maradt
a fa törzsének támasztva.
Majd hasznát veszi valaki...

III.

A legjobb csönd az Isten csöndje.
Legutóbb Tóthfaluban
találkoztam veled,
két hársfa közt,
a plébániakert eldugott szögletében.
– Ez lesz a te helyed! –
mondtam magamnak,
elhelyezkedve a két hársfa közt.
Hideg szél fűjt – október derekán –,
hogyan is képzeltem itt leülni?
Különben is
szorgos munka folyt
mindenütt körülöttem.
Mindenki pontosan
tudta a dolgát.
A gazdák célirányosan
pöfögtették traktoraikat:
ne maradjon lábom a tengeri
az esők-fagyok beálltáig.
Iskolások karikáztak bringáikon.
Kisgyerekeket terelgettek
gondos anyák-dadák. Motorokat gyűjtöttek be,
csomagokat cipeltek ide-oda
látszólag céltalanul,
valójában nagyon is okos rendben
a Logos nyomda munkásai.
Köztük láttam meg az Istent,
azaz hogy földi szolgáját:
izzadva cipekedett ő is,
közben telefonozott, aláírt,
bekiáltott a szerkesztőségbe,
s maga is odaugrott egy percre
a komputer mellé.

„Később beszélgetünk”, szólt oda nekem.
Én megszeppenve kapkodtam fejemet,
és szégyelltem, hogy útban vagyok.
Időbe telt, amíg rájöttem:
mindez egy nagy-nagy csönd része, s a vers is,
amin épp rágódom,
az én istentiszteletem,
és ez a serény sürgés-forgás
éppúgy, mint a toronyra szerelt
tárca-antennákban
zsuborgó-sustorgó
hírek és üzenetek
– az induló rádióállomás
éter hullámmása –
meg a konyhán rotyogó fazék,
a lugasban érő szőlőszem,
a majorság jámbor állatai
és a szobámba behallatszó madárdal –
mindez az Isten csöndje.
Tevékeny csönd és áldott békétlenség.

Tóthfalu–Köln, 2004. okt.–dec.

Nyomdagép mellett

A hatvanéves Hét Napnak

*„Állj le, dübörgés, állj le egy percre:
sóhaja halljék – sóhaja s verse
egy fiúnak, ki tizennyolc éves,
s valaha tán még költővé lesz.”*

(Szakítottam; Szabadka, 1946. ápr.)

Zúg csak, dübörgés, repedj, dobhártya:
Verse már úgy sincs, csak sóhajtása
az öregnek, ki majdnem hetvennyolc,
s valaha tán mégis költő volt...

Ez a dübörgés adja a ritmust
mindennek, amit érzel, amit tudsz.
Ez a mind halkabb döngicsélés
veled marad, ameddig még élsz.

2006. III. 9-16.

2006. III. 9. mellett
Nyomdagej ~~leírás~~
A labancs Hét Nap-ant

(43)

"Héj le, dübörgés, állj le egy percre!
Sohaja helyed - sohaja s rege
egy fiúval, ki kizengve évs,
s valaha his meg hűtőve lesz."
(Szabó Lőrinc, 1976 évs.)
Szabó Lőrinc,

Zsigmond
Szabó Lőrinc, dübörgés, repedj, dobhártya:
Verse már új rincs, csak sohajása
szó szöveg, ~~szó~~ ^{nyomdagej} ~~szó~~
s valaha his meg hűtő ~~szó~~ volt...

Ez a dübörgés adja a ritmust
mindennek, amit érzel, amit tudsz.

III. 16. Ez a mind halkabb döngicsélés
veled marad, ameddig még élsz -